

ماجرای ترور بختیار از زبان «انیس نقاش»

مصاحبه «انیس نقاش» تروریست مشهور با روزنامه «بیان» به مدیریت علی اکبر محتشمی

بیان: برادر انیس راجع به چگونگی و علت اقدام به ترور بختیار در سال ۵۸ چه صحبتی دارید؟
انیس نقاش: همانطور که میدانید در آن وقت به لطف خداوند و رهبری امام (رض) و قیام مردم، انقلاب ایران پیروز شد، در آن هنگام انقلاب بخصوص از سوی امریکا با خطراتی جدی مواجه بود. حتی پس از فرار بختیار و تشکیل دولت موقت برژنیسکی مشاور امنیتی کارتر تاکید میکرد که امریکا هنوز بر اوضاع ایران تسلط دارد و قادر است کاری انجام دهد. بنظر میرسید که در آن شرایط امریکا با توجه به تجربه انجام سناریوی کودتا علیه مصدق در ایران، بدنبال باز گردانیدن بختیار بعنوان یک چهره دموکراتیک مورد نظر آنان بر اریکه قدرت بود. انقلاب همانطور که میدانید نو جوان بود. سپاه پاسداران، تازه کار خود را آغاز کرده بود و دولت کاملاً بر اوضاع مسلط نبود. ما مجبور بودیم سریع از خود عکس العمل نشان بدهیم و به تثبیت اوضاع کمک کنیم. بعد از موفقیت ما، روند وقایع نشان داد تحلیل ما از اوضاع درست بوده است، چراکه پس از آن شاه مرد و کودتای نوژه کشف شد. انقلاب از این پس بتدریج قوت گرفت و الحمد لله سناریوی امریکا به شکست انجامید. در طول مدت ده سال، انقلاب ثابت کرد که از توطئه‌ها قویتر است. نقش بختیار نیز پس از مدت یکی دو سال کم کم بی رنگ شد و تاثیر چندانی نداشت، بخصوص پس از اینکه مقاومت ایران در مقابل ارتش عراق بوضوح روشن گردید. از این پس بختیار دیگر نقش چندانی ندارد. یک نکته قابل ذکر که به یاد آمد خوف و ترس بختیار از ترورش بود. وقتی که به دادگاه ما آمد با حالتی ترس گفت: "از زمانی که اینها بمن حمله کردند من میترسم حتی به رستوران بروم" بنظر من هنگامی که او کشته شد دیگر هیچ فعالیت جدی بغیر از تبلیغات مختصر نداشت.

بیان: علت ناموفق بودن ترور در آن زمان چه بود؟

انیس: ما اطلاعات دقیقی از بختیار داشتیم، لیکن بدلیل تشدید امنیت بختیار چند روز قبل از انجام ترور، متوجه شدیم که پلیس فرانسه اطلاعاتی را در این مورد بدست آورده است. در حال ما دچار یک اشتباه تاکتیکی شدیم، چون بدلیل نکاتی که در فوق ذکر کردم ما هر لحظه احتمال کودتا یا واقعه ای را میدادیم از اینرو احساس می کردیم بین تغییر شیوه و زمان یک نوع تضاد وجود دارد. از این رو دست به یک ریسک زدیم و سرانجام بدلیل حفاظت شدید بختیار ترور ناموفق ماند.

بیان: چه تفاوتی میان زمان ترور اولیه با قتل بختیار در شرایط حاضر است؟

انیس: همانگونه که توضیح دادم شرایط آن زمان کاملاً متفاوت با شرایط کنونی است. در آن زمان، انقلاب تثبیت نشده بود و شخصیت بختیار برای غربی‌ها بعنوان یک مهره کلیدی مورد نظر بود، لیکن در شرایط حاضر، انقلاب کاملاً تثبیت شده و برای غربیها بختیار ارزش چندانی نداشت.

بیان: در مورد ترور بختیار تحلیل‌های مختلفی در غرب منتشر شده است. برخی آن را یک قضیه درون گروهی دانسته و بعضی آن را به جمهوری اسلامی نسبت داده اند و پاره ای به گروه تندرو ایران، عده ای نیز این اقدام را به عراق، جهت اخلال در روند ایران و فرانسه منتسب کرده اند. در پاره ای تحلیلها نیز به تفاهم ایران و فرانسه برای بر داشتن موانع روابط گسترده در این زمینه اشاره داشتند. بنظر شما، با توجه به شرایط موجود، این اقدام کار چه گروهی میتواند باشد؟

انیس: بنظر من بختیار آنقدر اهمیت ندارد که تحلیل‌های خاصی در مورد ترورش صورت بگیرد.

بیان: چرا وی را ترور کردند؟

انیس: بنظر من، هر توطئه گری، دچار توطئه، حتی از طرف طرفدارانش می شود. در هر حال، دلیلی ندارد با تحلیل خود به پلیس فرانسه کمک کنیم.

بیان: بنظر شما، ممکن است فرانسه در این ترور نقشی داشته باشد؟

انیس: فرانسه دوماه قبل از این واقعه بختیار را از نظر شخصیتی کشت. آنها در تلویزیون سراسری خود اخباری را مبنی بر کشف حشیش و هروئین از خانه بختیار منتشر کردند. نه اینکه فرانسه نمیدانست او حشیش کش و هروئینی است. وقتی خلبان شاه مخلوع، بنی صدر را به فرانسه آورد پلیس فرانسه از وی مقدار زیادی هروئین گرفت لیکن بدلیل آنکه از اپوزیسیون حمایت میکرد از کنار آن براحتی رد شد، لیکن امروز بعلت آنکه اعتباری برای بختیار قائل نیست بر روی فساد او دست می گذارد. در مورد احتمال این اقدام از سوی ایران بهر حال آن چه میتوان گفت این نوع اقدامات اکنون برای فرانسه اهمیت چندانی ندارد. من با نحوه عمل فرانسه آشنا هستیم، چنانچه آنها مخالف روند ارتباط بودند از همین عامل برای تبلیغات داخلی استفاده بسیاری می کردند، لیکن هیچ تبلیغ شدیدی در این ارتباط انجام نگرفته است. بنظر من، امروز فرانسه بمنظور ایجاد گسترش روابط بخصوص روابط اقتصادی با ایران حاضر است ده تا مثل بختیار را نیز بفروشد.....

بیان: در مورد نحوه آشنائی با انقلاب اسلامی و تفکر امام خمینی سلام الله علیه اگر مطالبی دارید بفرمائید؟

انیس: بعد از پیروزی انقلاب برای جلوگیری از هرنوع آلترناتیوسازی و در مقابله با توطئه‌های غرب علیه انقلاب مسئله عملیات ترور بختیار مطرح شد و این اقدام را انجام دهیم.

بیان: شما با اندیشه های امام (ص) از چه زمانی آشنا شدید؟

انیس: همانطور که اطلاع دارید در اوایل امر وحدت نظر بین مسئولین جمهوری اسلامی نداشت. در ارتباط با کار ما یا هر کار انقلابی دیگر بعضی از مسئولین مخالف و مردد بودند و برای برخی از شخصیت‌های آن زمان خوشایند نبود. البته این مسئله زیاد طول نکشید و مواضع مسئولین تقریباً یکدست شد تا اینکه مسئله بعنوان يك معضل برای جمهوری اسلامی درآمد و با حمایت فرانسه از عراق، روابط تیره شد و تا حدودی موضوع ما به فراموشی سپرده شد. پس از جنگ که روابط ما با اروپا مطرح گردید جمهوری اسلامی به فرانسه اعلام کرد که چنانچه مسئله ما را حل نکند روابط مناسبی با فرانسه برقرار نخواهد کرد که نهایتاً این مسئله حل شد و سرانجام فرانسویان ما را آزاد کردند. **بیان:** ظاهراً در ماجرای مك فارلین قرار بود که شما را آزاد کنند و آنطور که ما شنیدیم شما قبول نکردید که بتهائی آزاد شوید؟

انیس: بله، همینطور بود. بچه های لبنان جزو درخواستیهایشان در آن ماجرا آزادی من بود و فرانسویان نیز موافقت کردند، لیکن بدلیل آنکه هیچ ضمانتی برای آزادی دیگران وجود نداشت آن را نپذیرفتم. شیرین ترین لحظه عمر من در زندان هنگامی بود که شنیدیم مقرر فرانسویان را در بیروت برادران انقلابی منفجر کرده اند.